

## **HOVO Leiden en HOVO Windesheim blikken terug**

HOVO Leiden en HOVO Windesheim hebben dit najaar voor het eerst colleges aangeboden op nieuwe dependances. HOVO Leiden in het Haarlemse Teylers Museum en HOVO Windesheim in ondermeer Lelystad en Hardenberg. Dit najaar start laatstgenoemde een afdeling in Harderwijk en er zijn plannen in samenwerking met HOVO Twente voor een lesplaats in Deventer. Hoe blikken coördinatoren Laetitia Smit en Klaran Visscher terug op het eerste semester?

In de collegezaal van Nederlands oudste museum werden vier gevarieerde collegereeksen gegeven: over energie, wetenschapsfilosofie, maar ook oude en moderne geschiedenis. Een combinatie cursussen die in Leiden goed bezocht worden.

Coördinator Bureau HOVO van de Universiteit van Leiden Laetitia Smit: “Alle vier cursussen zijn in Haarlem van start gegaan en bijna honderd cursisten hebben zich ingeschreven. Tweederde deel van de cursisten stonden al in ons adressenbestand van cursisten. De overigen zijn afgekomen op de flyers die we in Haarlem hebben verspreid, hoorden van de plannen via het museum, door mond op mond reclame en er heeft een artikel in het Haarlems Dagblad gestaan. We voldoen duidelijk aan een vraag, zowel de cursisten als de docenten zijn erg enthousiast. Uit de evaluatie komt een gemiddelde score van 7.7. Vaak is het zo, dat de animo na een eerste cursusreeks iets minder wordt om daarna weer aan te trekken. Het moet zich ook nog verder rond spreken. Daarbij houd ik ook wel rekening met de recessie. Ik heb voor het komende semester in Haarlem drie cursussen gepland.”

### **Breed cursusaanbod**

Bij HOVO Haarlem wordt in het volgende semester de cursus ‘Wetenschap uit de school geklapt’ gegeven. Docenten van het Teylers Tweede Genootschap - een genootschap van wetenschappers die het museum adviseert - verzorgen elk een lezing. Elk behandelen zij een wetenschappelijke vraag die in hun eigen vakgebied al lang onderzoekers bezighoudt en die nog niet of onvoldoende beantwoord is. Zo spreekt Ilja Veldman over prentkunst, Wim Gerritsen over boeken en Harm Habink over sterrenkunde. Daarnaast bieden we een cursus ‘Multiculturaliteit in de Middeleeuwen’ en de geologische cursus ‘Rondom de vulkaan’. Met komst van een dependance in Haarlem is de Randstad nu goed voorzien van HOVO vestigingen. Ik ben niet bezig met nog een dependance, maar ik denk wel over een hechter samenwerkingsverband met de musea in Leiden. Dat zou een grote uitdaging zijn. En voor wat betreft de toekomst voor HOVO Haarlem: een breed cursusaanbod. Dus naast bètavakken, ook filosofie en geschiedenis. De samenwerking met Teylers Museum verloopt prima, het is een prachtplek met een uitgebreide kunstverzameling en een wetenschappelijke collectie die gebruikt kan worden in de lessen.”

### **Totaal aantal inschrijvingen gegroeid**

Naast de hoofdvestiging van HOVO Windesheim in Zwolle, is er een zelfstandige vestiging in Kampen aan de Protestantse Theologische Universiteit. Hardenberg en Lelystad zijn de nieuwe dependances van HOVO Windesheim. Als vervolg op de vroegere THESEN (Theologie voor Senioren) cursussen, bood HOVO Windesheim vanaf oktober dit jaar ook een meerjarige theologische leerlijn aan onder de naam THESEN Academie. Maar de aanmeldingen zijn bij de verwachtingen achtergebleven, waardoor er niet kostendekkend gestart kon worden.

Coördinator Klaran Visscher van HOVO Windesheim blikkt zeker niet ontevreden terug. “Het totaal aantal inschrijvingen bij HOVO Windesheim dit najaar is 13 procent meer dan vorig jaar. Wel is het met de nieuwe dependances nog wat aftasten. In het eerste jaar zijn er van de

acht cursussen die we hebben aangeboden in Hardenberg vijf van start gegaan, waaronder filosofie, geschiedenis en Westerse esoterie. Zeventig cursisten hebben zich ingeschreven, wat zeker niet gek is voor een eerste keer. In het lopende jaar zie ik toch wat terugval, die ik zelf ondermeer toeschrijf aan de onzekere economische situatie door de effecten van de kredietcrisis en de plannen voor het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd. Maar we hebben nu ook strengere normen gehanteerd ten aanzien van de minimale groepsgrootte. Daardoor zijn in het najaar slechts twee van de vijf aangeboden cursussen gestart: moderne kunst en een inleiding in de westerse filosofie. Het is afwachten of er in Hardenberg voldoende belangstelling is voor HOVO. Dat geldt ook voor Lelystad. We zijn met twee van de zeven aangeboden cursussen begonnen. We zullen daar goed zichtbaar moeten zijn en hebben bijvoorbeeld onze HOVO folders ook via huisartsen, apotheken en openbare bibliotheken verspreid.

Als ik een nieuwe vestiging start, dan wil ik in elk geval vier jaar een programma aanbieden. Daarna volgt besluitvorming of zo'n vestiging rendabel is. We hebben het geluk, dat we in het kielzog van de hogeschool meegaan en dus qua huisvesting met betrekkelijk weinig onkosten beginnen. Het eerste jaar wil ik best investeren in bijvoorbeeld kleinere groepen, maar daarna moeten vestigingen langzaamaan op eigen benen gaan staan."

### **Goede HOVO dekking in Overijssel**

Volgend najaar opent de Christelijke Hogeschool Windesheim ook in Harderwijk een nieuwe HOVO dependance. "Momenteel ben ik bezig met een actie om deze plaats warm te laten lopen voor HOVO", vervolgt Visscher. "We bieden in februari al een korte cursus aan. Drie colleges over componist Haydn gekoppeld aan een concertbezoek in het Amsterdamse concertgebouw. Overigens wordt deze cursus ook twee keer in Zwolle gegeven. Ik heb 25 HOVO cursisten uit de regio Harderwijk aangeschreven, met het verzoek een HOVO poster voor het raam te willen hangen en onze folders binnen hun lokale netwerk te verspreiden. Zo hoop ik via deze ambassadeurs voldoende cursisten te krijgen."

Visscher heeft als streven om een goede HOVO dekking in Overijssel te hebben. Daarom gaat ze in samenwerking met HOVO Twente een afdeling in Deventer oprichten. De planning is om in oktober 2009 van start te gaan. Nieuw is- in het kader van horizonverbreding- dat HOVO Twente met name cursussen zal ontwikkelen die zich richten op de werkende 50plusser. De ontwikkeling wordt samen met werkgevers uit de regio gedaan. De coördinator van HOVO Windesheim legt zich in eerste instantie toe op het meer 'traditionele' cursusaanbod. Zo mogelijk wordt gewerkt met docenten die uit de regio Deventer komen. Waarschijnlijk worden de cursussen gegeven in de Doopsgezinde kerk, in het centrum van Deventer.